

petere ; à gratiâ sufficienti libera nos Domine : & hodie instauratur averfio in famofis Propositionibus Patris *Quesnel*. De quibus omnibus infrâ ad annum 1690, & 1713.

## PROPOSITIONES LAXIORES IIO D A M N A T Æ

Ab *Alexandro VII*, & *Innocentio XI*.

Anno  
1665.

**A**Nno 1665. 24. Septembris confixæ sunt ab *Alexandro VII*. Pontifice maximo Propositiones Laxiores 28. illis ut & reliquis fecurus fundamentum Præbuerat effrænâ quidvis opinandi Licentiâ, seu fatalis *Probabilismus*. Iste jam ab aliquot annorum decadibus nihil mali cogitantem orbem Catholicum inquinare cœperat, at hic periculi admonitus, primùm per Homines privatos, deindè Academiâs, & Ecclesiarum Prælatos in increbrescentis, & brevî undique inundantis mali extirpationem incubuit.

Itaque anno 1653. 30. Martii, & 26. Aprilis proscriptæ sunt à facultate Theologicâ Lovaniensi ad instantiam Archiepiscopi Mechliniensis assertiones laxiores 17 : & 4 Maii anno 1657. ietæ ab eadem facultate ad petitionem Episcopi Gandavensis Propositiones 26. eadem Lue infectæ. Sed morum corruptela acres sibi non destitit accersire Patronos. Ubiquè volitarunt *Apologia Casuistarum* quas, ut grassantem pestem amolirentur, statim ut apparuerunt, Principes Universitates Parisiensis, & Lovaniensis gravissimâ censurâ perstrinxerunt. At dum ubique disceptatur, dum Casuistarum luxuriantur ingenia, dum fervent pectora, & ingens in animas pretioso Jesu Christi Sanguine redemptas strages effunditur, tandem supremo disponente, & miserante Numine, summus Ecclesiæ Moderator *Alexander VII*. profligavit è Cathedrâ, ad quam res devoluta erat, assertiones 28. sunt autem hæ sequentes. Præmittitur illis decretum Pontificis.

S. D. N.

S. D. N. ALEXANDRI Divinâ  
Providentiâ Papæ VII Decre-  
tum prius adversus Proposi-  
tiones scandalosas, & per-  
niciosas in praxi.

*Feria quinta die 24. Sept. 1665. In Congrega-  
tione Generali S. Romanæ, & universalis Inquisi-  
tionis habitâ in Palatio Apostol.: Montis Quirinâ-  
lis, coram Sanctissimo Dom. N. D. Alexandro Di-  
vinâ Providentiâ Papâ VII. ac Eminentissimis ac  
Reverendissimis Dom. S. R. E. Cardinalibus, in-  
quisitoribus à S. Sede Apost. specialiter deputatis.*

SANCTISSIMUS D. N. audivit non sine magno ani-  
mi sui mœrore, complures opiniones Christia- *Proposi-*  
næ disciplinæ relaxativas, & animarum perniciem *tiones 28*  
inferentes; partim antiquatas iterum suscitari, par- *laxiores*  
tim noviter prodire: & summam illam luxurian- *damnatæ*  
tium ingeniorum licentiam indies magis excres- *ab Alex-*  
cere, per quam in rebus ad conscientiam perti- *andro 7.*  
nentibus modus opinandi irrepsit, alienus omnino  
ab Evangelica simplicitate, Sanctorumque Patrum  
doctrina, & quem si pro recta regula fideles in  
praxi sequerentur, ingens irreptura esset vitæ Chri-  
stianæ corruptela. Quare ne ullo umquam tem-  
pore viam salutis, quam suprema veritas Deus,  
cujus verba in æternum permanent, arctam esse  
definivit, in animarum perniciem dilatari, seu  
verius perverti contingeret, idem Sanctissimus  
D. N. ut oves sibi creditas ab ejusmodi spatiosâ,  
latâque, per quam itur ad perditionem, viâ pro  
Pastorali sollicitudine in rectam semitam revoca-  
ret, earumdum opinionum examen pluribus in  
Sacra Theologia Magistris, & deinde Eminentissi-  
mis & Reverendissimis DD. Cardinalibus Inquisi-  
toribus serîo commisit; qui tantum negotium stren-  
nuè aggressi, eique sedulo incumbentes, & ma-  
turè

rurè discussis usque ad hanc diem infra-scriptis Propositionibus , super unaquaque ipsarum sua suffragia Sanctitati Suxæ sigillatim exposuerunt.

1. Homo nullo umquam vitæ suæ tempore tenetur elicere actum Fidei , Spei , & Charitatis ex vi præceptorum Divinorum ad eas virtutes pertinentium.

2. Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare , ne timiditatis notam apud alios incurrat.

3. Sententia asserens Bullam cœnæ solùm prohibere absolutionem hæresis , & aliorum criminum , quando publica sunt , & id non derogare Facultati Tridentini , in qua de occultis criminibus sermo est , Anno 1629. 18. Julii in Consistorio S. Congregationis Eminentissimorum Cardinalium visa , & tolerata est.

4. Prælati Regulares possunt in foro conscientie absolvere quocumque saculares ab hæresi occulta , & ab excommunicatione propter eam incurta.

5. Quamvis evidenter tibi constet Petrum esse hæreticum , non teneris denunciare , si probare non possis.

6. Confessarius , qui in Sacramentali Confessione tribuit Pœnitenti chartam postea legendam , in qua ad venerem incitat , non censetur sollicitasse in Confessione , ac proinde non est denunciandus.

7. Modus evadendi obligationem denunciandæ sollicitationis est , si sollicitatus confiteatur cum sollicitante , hic potest ipsum absolvere absque opere denunciandi.

8. Duplicatum stipendium potest Sacerdos pro eadem missa licitè accipere , applicando petenti partem etiam specialissimam fructus ipsimet celebranti correspondentem , idque post Decretum Urbani VIII.

9. Post Decretum Urbani potest Sacerdos , cui Missæ celebrandæ traduntur , per alium satisfacere

colla-

collato illi minori stipendio, aliâ parte stipendii sibi retentâ.

10. Non est contra iustitiam pro pluribus sacrificiis stipendium accipere, & sacrificium unum offerre; neque etiam est contra fidelitatem, etiam si promittam, promissione etiam juramento firmatâ danti stipendium, quod pro nullo alio offeram.

11. Peccata in Confessione omissa, seu oblita ob instans periculum vitæ, aut ob aliam causam, non tenemur in sequenti Confessione exprimere.

12. Mendicantes possunt absolvere à casibus Episcopis reservatis, non obtentâ ad id Episcoporum facultate.

13. Satisfacit præcepto annuæ Confessionis, qui confitetur Regulari, Episcopo præsentato, sed ab eo injustè reprobato.

14. Qui facit Confessionem voluntariè nullam, satisfacit præcepto Ecclesiæ.

15. Pœnitens propriâ autoritate substituere sibi alium potest, qui locò ipsius pœnitentiam adimpleat.

16. Qui beneficium curarum habent, possunt sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario.

17. Est licitum Religioso, vel Clerico calumniatorem gravia crimina de se, vel de sua Religione spargere minantem occidere, quando alius modus defendendi non suppetit: ut suppetere non videtur, si calumniator sit paratus ipsi Religioso, vel ejus Religioni publicè, & coram gravissimis Viris prædicta impingere, nisi occidatur.

18. Licet interficere falsum accusatorem, falsos testes, ac etiam Judicem, à quo iniqua certò imminet sententia, si aliâ viâ non potest innocens damnum evitare.

19. Non peccat maritus occidens propriâ autoritate uxorem in adulterio deprehensam.

20. Restitutio à Pio V. imposita beneficiatis non recitantibus, non debetur in conscientia ante sententiam declaratoriam judicis, eò quòd sit pœna.

21. Habens Capellaniam collativam, aut quodvis aliud beneficium Ecclesiasticum, si studio litterarum vacet, satisfacit suæ obligationi, si officium per alium recitet.

22. Non est contrà justitiam beneficia Ecclesiastica non conferre gratis, quia collator conferens illa beneficia Ecclesiastica pecuniâ interveniente, non exigit illam pro collatione beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.

23. Frangens jejunium Ecclesiæ, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu, vel inobedientia hoc faciat, puta quia non vult se subjicere præcepto.

24. Mollities, Sodomia, & Bestialitas sunt peccata ejusdem speciei infimæ, ideòque sufficit dicere in Confessione, se procurasse pollutionem.

25. Qui habuit copulam cum solutâ, satisfacit Confessionis præcepto, dicens commisi cum solutâ grave peccatum contrà castitatem non explicando copulam.

26. Quandò litigantes habent pro se opiniones æquè probabiles, potest judex pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius præ alio.

27. Si liber sit alicujus junioris, & moderni debet opinio censeri probabilis, dum non constet rejectam esse à S. Sede Apostolicâ tamquam improbabilem.

28. Populus non peccat, etiamsi absquè ullâ causâ non recipiat legem à Principe promulgatam.

Quibus peractis, dum similium Propositionum examini cura & studium impenditur, intereà idem Sanctissimus re maturè consideratâ statuit, & decrevit, prædictas Propositiones, & unamquamque ipsarum, ut minimùm tamquam scandalosas esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, ac prohibet: ita ut quicumque illas, aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputativè, publicè, aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem: à quâ non possit ( præterquam

quam in articulo mortis ) ab alio , quâcumque etiam dignitate fulgente , nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

Insuper districtè in virtute sanctæ obedientiæ , & sub interminatione Divini iudicii prohibet omnibus Christi fidelibus , cujuscumque conditionis , ac statûs , ne prædictas opiniones , aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

JOANNES LUPUS S. R. & Universalis  
Inquisitionis Not. &c.

Loco ✠ Sigilli.

Anno à Nativitate D. N. Jesu Christi 1665 indictione tertiâ , die verò 2. mensis Octobris , Pontificatus verò Sanctissimi in Christo Patris D. N. D. Alexandri Divinâ Providentiâ Papæ VII. anno undecimo , supradictum Decretum affixum , & publicatum fuit ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum , Cancellaria Apostolica , ac in acie campi Floræ , ac in aliis locis solitis , & consuetis Urbis per me Carolum Melanum D. N. Papæ , & Sanctissimæ Inquisitionis Cursorem.

At hîc non stitit Propositionum laxiorum coluvies. Novæ emerferunt septemdecim , quas altero decretò die 18. Martii 1666. idem damnavit Pontifex. Anno 1666.

S. D. N. ALEXANDRI Divinâ Providentiâ Papæ VII. Decretum posterius adversus Propositiones scandalosas , & in praxi perniciosas.

Feria 5. die 18. Martii 1666. In Congregatione Generali S. R. & Universalis Inquisitionis habitâ in Palatio Apost. Montis Quirinalis , coram S. S. D. Alexandro Divinâ Providentiâ Papæ VII. , ac Eminentiss. & Reverendiss. DD. S. R. E. Cardinalibus in totâ Repub. Christianâ adversus hæreticam praxi-

*pravitatem Generalibus Inquisitoribus à Sede Apostolicâ specialiter deputatis.*

*Damnata ab eodem Proposit. Laxiores 17.* Sanctissimus D. N. post latum Decretum die 24. Sept. proximè elapsi, quo viginti octo Propositiones damnatæ fuerunt, examinatis sedulò, & accuratè usque ad hanc diem infra scriptis aliis quadragessimis quintum numerum implentibus per plures in Sacra Theologiâ Magistros, ac per Eminentissimos, & Reverendissimos DD. Cardinales adversùs hæreticam pravitatem Generales Inquisitores, eorum suffragia figillatim super unaquaque ipsarum audivit.

29. In die jejunii, qui sæpiùs modicum quid comedit, etsi notabilem quantitatem in fine comederit, non frangit jejunium.

30. Omnes Officiales, qui in Republicâ corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione jejunii, nec debent se certificare, an labor sit compatibilis cum jejunio.

31. Excusantur absolutè à præcepto jejunii omnes illi qui iter agunt equitando, utcumque iter agant, etiam iter necessarium non sit, & etiam si iter unius diei conficiant.

32. Non est evidens, quod consuetudo non comedendi ova, & lacticinia in Quadragesima obliget.

33. Restitutio fructuum ob omissionem Horarum supplèri potest per quascumque eleëmofynas, quas antea Beneficiarius de fructibus sui beneficii fecerit.

34. In die Palmarum recitans Officium Paschale satisfacit Præcepto.

35. Unicò Officiò potest quis satisfacere duplici Præcepto pro die præsentis, & crastino.

36. Regulares possunt in foro conscientie uti privilegiis suis, quæ sunt expressè revocata per Concilium Tridentinum.

37. Indulgentiæ concessæ Regularibus, & revocatæ à Paulo V. hodie sunt revalidatæ.

38. Mandatum Tridentini, factum Sacerdoti Sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali, confitendi quamprimùm, est consilium, non præceptum.

39. Illa particula, *quamprimùm* intelligitur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur.

40. Est probabilis opinio, quæ dicit esse tantùm veniale, osculum habitum ob delectationem carnalem & sensibilem, quæ ex osculo oritur, seclusò periculò consentus ulterioris, & pollutionis.

41. Non est obligandus concubinariùs ad eji- ciendam concubinam, si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubinariùs, vulgò *Regalo*, dum deficiente illâ nimis ægrè ageret vitam, & aliæ epulæ tædio magno concubinariùm afficerent; & alia famula nimis difficilè inveniretur.

42. Licitum est mutuanti aliquid ultra sortem exigere, si se obliget ad non repetendam sortem usque ad certum tempus.

43. Annuum legatum pro Animâ relictum, non durat plus quàm per decem annos.

44. Quoad forum conscientia, reo correcto, ejusque contumaciâ cessante, cessant censuræ.

45. Libri prohibiti donec expurgentur, possunt retinèri, usque dum adhibita diligentiâ corrigantur.

Quibus maturè pensatis, idem Sanctissimus statuit, ac decrevit prædictas Propositiones, & unamquamque ipsarum, ut minimùm, tanquam scandalosas esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, ac prohibet. Ita ut quicumque illas, aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputativè, publicè, aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipsò factò incidat in excommunicationem, à quâ non possit (præterquàm in articulo mortis) ab alio quacumque etiam dignitate fulgente, nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi.

Insuper districtè in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub interminatione Divini Judicii, prohibet omnibus Christi Fidelibus cujuscumque conditio-



nis, dignitatis, ac status, etiam speciali, & specialissimâ notâ dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquas ipsarum ad praxim deducant.

JOANNES LUPUS Romana & Universalis Inquisitionis Not.

Locus ✠ Sigilli.

Anno à Nativitate D. N. Jesu Christi millesimo sexcentesimo sexagesimo sexto, indictione quartâ, die vero 23. Martii, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris D. N. D. Alexandri Divinâ Providentiâ Papæ VII. anno undecimo, supradictum decretum affixum, & publicatum fuit ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis, per me Carolum Melanum, ejusdem Sanctiss. Inquisitionis Cursorem.

Ingens malum, post iteratam condemnationem, credebatur elisum; at ecce laxitas fortiùs denuò erumpens, omnia sanioris Theologiæ, morum, honestatisque repagula conglomeratis viribus perfregit, & famosi instar diluvii, totum fermè orbem Catholicum absorpsit. Ad rem calamitosissimam obstupuit, doluit, ingemuit emendationis moralitatis, & Sanctissimæ vitæ Pontifex Innocentius XI. moxque tanti ponderis negotium sedulò aggressus gravissimam exortam tempestatem, convulsis 65. laxioribus propositionibus, anno 1679., 2. Martii compefcuit. Per illum recesserunt aquæ, quæ (non ut olim undæ ultrices in pœnam peccati) sed in stimulum peccati, & naufragium animarum è longâ, & latâ quorundam opinione in mentes hominum delapsæ fuerant.

En modò propositiones istas unâ cum Decreto illas feriente.

S. D. N. INNOCENTII Divinâ  
Providentiâ Papæ XI. Decretum  
contra Propositiones 65. scanda-  
lofas, & in praxi perniciosas.

*Feriâ 5. die 2. Martii 1679. In Generali Con-  
gregatione S. Romanæ, & Universalis Inquisitionis  
habitâ in Palatio Apostolico Vaticano coram San-  
ctissimo D. N. D. Innocentio Divinâ Providentiâ  
Papa XI. ac Eminentissimis, ac Reverendissimis Do-  
minis S. R. E. Cardinalibus in totâ Republicâ Chri-  
stianâ contra Hæreticam pravitatem Generalibus  
Inquisitoribus, à S. Sede Apostolicâ specialiter de-  
putatis.*

SANCTISSIMUS D. N. INNOCENTIUS PAPA XI. præ-  
dictus, ovium sibi à Deo creditarum salutis se-  
dulò incumbens, & salubre opus in segregandis  
noxiiis doctrinarum pascuis ab innoxiiis à fel. record.  
Alexandro VII. Prædecessore suo inchoatum pro-  
sequi volens, plurimas Propositiones partim ex  
diversis vel Libris, vel Thesis, seu Scriptis ex-  
cerptas, & partim noviter adinventas Theologo-  
rum plurium examini, & deindè Eminentissimis,  
& Reverendissimis Dominis Cardinalibus contra  
Hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus  
subjecit. Quibus Propositionibus sedulò, & accu-  
ratè sapièns discussis, eorumque Eminentissimorum  
Cardinalium, & Theologorum votis per Sanctita-  
tem Suam auditis: idem Sanctissimus D. N. re po-  
steâ maturè consideratâ, statuit, & decrevit pro  
nunc sequentes Propositiones, & unamquamque  
ipsarum, sicut jacent, ut minimum tamquam scan-  
dalosas, & in praxi perniciosas esse damnandas,  
& prohibendas, sicut eas damnat & prohibet. Non  
intendit tamen Sanctitas Sua per hoc Decretum  
alias Propositiones in ipso non expressas, & San-  
ctitati suæ quomodolibet, & ex quâcumque parte  
exhibitas vel exhibendas, ullatenùs approbare.

*Damnata  
ab Inno-  
centio XI.  
Proposit.  
Laxiores  
65.*

1. Non est illicitum in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relictâ tutiore, nisi id veter lex, conventio, aut periculum gravis damni incurrendi, hinc sententiâ probabili tantum utendam non est in collatione Baptifini, Ordinis Sacerdotalis, aut Episcopalis.
2. Probabiliter existimo, Judicem posse judicare juxta opinionem etiam minus probabilem.
3. Generatim dum probabilitate, sive intrinsecâ, sive extrinsecâ, quantumvis tenui, modò à probabilitatis finibus non exeatur, confisi aliquid agimus, semper prudenter agimus.
4. Ab infidelitate excusabitur infidelis non credens ductus opinione minus probabili.
5. An peccet mortaliter qui actum dilectionis Dei semel tantum in vitâ eliceret? Condemnare non audemus.
6. Probabile est, ne singulis quidem rigorosè quinquenniis per se obligare præceptum charitatis erga Deum.
7. Tunc solùm obligat, quando tenemur justificari, & non habemus aliam viam, quâ justificari possimus.
8. Comedere & bibere usque ad satietatem ob solam voluptatem non est peccatum, modò non obât valetudini, quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui.
9. Opus Conjugii ob solam voluptatem exercitum omni penitus caret culpâ, ac defectu veniali.
10. Non tenemur Proximum diligere actû internò, & formali.
11. Præcepto Proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.
12. Vix in Sæcularibus invenies, etiam in Regibus, superfluum statui. Et ita vix aliquis tenetur ad eleëmoly nam, quando tenetur tantum ex superfluo statui.
13. Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vitâ alicujus tristari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectû

affectu petere, & desiderare; non quidem ex displicentia, sed ob aliquod temporale emolumentum.

14. Licitum est absoluto desiderio cupere mortem Patris, non quidem ut malum Patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obventura est pinguis hereditas.

15. Licitum est Filio gaudere de parricidio Parentis à se in ebrietate perpetrato, propter ingentes divitias inde ex hereditate consecutas.

16. Fides non censetur cadere sub præceptum speciale, & secundum se.

17. Satis est actum fidei semel in vitâ elicere.

18. Si à potestate publicâ quis interrogetur, fidem ingenuè confiteri, ut Deo, & fidei gloriosum confulo, tacere ut peccaminosum per se non damno.

19. Voluntas non potest efficere, ut assensus fidei in se ipso sit magis firmus, quam mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.

20. Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat supernaturalem.

21. Assensus fidei supernaturalis, & utilis ad salutem fiat cum notitiâ solum probabili revelationis; imò cum formidine, quâ quis formidat, ne non sit locutus Deus.

22. Non nisi fides unius Dei necessaria videtur necessitate medii, non autem explicita Remuneratoris.

23. Fides latè dicta ex testimonio Creaturarum, similive motivo ad justificationem sufficit.

24. Vocare Deum in testem mendacii levis, non est tanta irreverentia, propter quam velit, aut possit damnare hominem.

25. Cum causâ licitum est jurare sine animo jurandi, sive res sit levis sive gravis.

26. Si quis vel solus, vel coram aliis, sive interrogatus, sive propriâ sponte, sive recreationis causâ, sive quocumque alio fine juret se non fecisse aliquid, quod reverà fecit, intelligendo intra se aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam

ab

ab eâ in quâ fecit, vel quodvis aliud additum verum, reverà non mentitur, nec est perjurus.

27. Causa justa utendi his amphibologiis est, quoties id necessarium, aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita ut veritatis occultatio censeatur tunc expediens & studiosa.

28. Qui mediante commendatione, vel munere ad Magistratum, vel Officium publicum promotus est, poterit cum restrictione mentali præstare juramentum, quod de mandato Regis à similibus solet exigi, non habito respectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29. Urgens metus gravis est causa justa Sacramentorum administrationem simulandi.

30. Fas est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit: idem quoquè dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactam alapam, vel ictum fustis fugiat.

31. Regulariter occidere possum furem pro conservatione unius aurei.

32. Non solum licitum est defendere defensione occisivâ, quæ actu possidemus, sed etiam ad quæ jus inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus.

33. Licitum est tam Hæredi, quam Legatario contra injustè impediens, ne vel hæreditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter defendere: sicut & jus habenti in Cathedram, vel Præbendam contra eorum possessionem injustè impediens.

34. Licet procurare abortum antè animationem fœtus, ne puella deprehensa gravida occidatur, aut infametur.

35. Videtur probabile, omnem fœtum, quamdiu in utero est, carere animâ rationali, & tunc primùm incipere eandem habere, cum paritur, ac consequenter dicendum erit, in nullo abortu homicidium committi.

36. Permissum est furari, non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.

37. Famuli, & Famulae domesticae possunt occultae Heris suis surripere ad compensandam operam suam, quam majorem judicant salario, quod recipiunt.

38. Non tenetur quis sub poena peccati mortalis restituere, quod ablatum est per pauca furtiva, quantumcumque sit magna summa totalis.

39. Qui alium movet, aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.

40. Contractus *mohatra* licitus est, etiam respectu ejusdem personae, & cum contractu retrovenditionis praevie inito, cum intentione lucri.

41. Cum numerata pecunia pretiosior sit numeranda, & nullus sit qui non majoris faciat pecuniam praesentem, quam futuram, potest creditor aliquid ultra sortem a mutuario exigere, & eo titulo ab usura excusari.

42. Usura non est, dum ultra sortem aliquid exigitur, tamquam ex benevolentia & gratitudine debitum, sed solum si exigitur tamquam ex justitia debitum.

43. Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam, sibi noxiam falso crimine elidere?

44. Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam justitiam, & honorem defendat. Et si hoc non sit probabile, vix ulla erit opinio probabilis in Theologia.

45. Dare temporale pro spirituali non est simonia, quando temporale non datur tamquam pretium, sed dumtaxat tamquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale, vel etiam quando per temporale fit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut e contra.

46. Et id quoque locum habet, etiam si temporale sit principale motivum dandi spirituale; imò etiam si sit finis ipsius rei spiritualis, sic ut illud pluris aestimetur, quam res spiritualis.

47. Cum

47. Cùm dixit Concilium Tridentinum eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, qui, non quos digniores & Ecclesiæ magis utiles ipsi judicaverint, ad Ecclesias promovent, Concilium vel primò videtur per hoc *digniores*, non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum sumpto comparativo pro positivo; vel secundò, locutione minùs propriâ ponit digniores, ut excludat indignos, non verò dignos; vel tantùm loquitur tertio, quandò fit concursus.

48. Tam clarum videtur, fornicationem secundùm se nullam involvere malitiam, & solùm esse malam quia interdicta est, ut contrarium omninò rationi dissonum videatur.

49. Mollities jure naturæ prohibita non est. Unde si Deus eam non interdixisset, sæpè esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.

50. Copula cum conjugatâ, consentiente Marito, non est adulterium; adeòque sufficit in Confessione dicere, se esse fornicatum.

51. Famulus, qui sub missis humeris scienter adjuvat Herum suum ascendere per fenestras ad stuprandam Virginem, & multoties eidem subservit deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile coöperando, non peccat mortaliter, si id faciat metû notabilis detrimenti, puta ne à Domino malè tractetur, ne torvis oculis aspiciatur, ne domò expellatur.

52. Præceptum servandi Festa non obligat sub mortali, seposito scandalo, si absit contemptus.

53. Satisfacit præcepto Ecclesiæ de audiendo Sacerdote, qui duas ejus partes, imò quatuor simul à diversis celebrantibus audit.

54. Qui non potest recitare Matutinum, & Laudes, potest autem reliquas Horas, ad nihilum tenetur, quia major pars trahit ad se minorem.

55. Præcepto Communionis annuæ satisficit per sacrilegam Corporis Domini manducationem.

56. Frequens Confessio, & Communio, etiam in

in his, qui gentiliter vivunt, est nota Prædestinationis.

57. Probabile est, sufficere attritionem naturalem, modò honestam.

58. Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.

59. Licet Sacramentaliter absolvere dimidiatè tantùm confessus ratione magni concursûs pœnitentiam, qualis v. g. potest contingere in die magnæ alicujus Festivitatîs, aut Indulgentiæ.

60. Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, naturæ, aut Ecclesiæ, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda absolutio, dummodò ore proferat, se dolère, & proponere emendationem.

61. Potest aliquando absolvi, qui in proximâ occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere, quin imò directè, & ex proposito quærit, aut ei se ingerit.

62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causâ aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit.

63. Licitum est quærere directè occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali nostro, vel proximi.

64. Absolutionis capax est homo, quantumvis laboret ignorantia mysteriorum Fidei, & etiam si per negligentiam, etiam culpabilem, nesciat Mysterium Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis Domini Nostri Jesu Christi.

65. Sufficit illa Mysteria semel credidisse.

Quicumque autem cujusvis conditionis, statûs, & dignitatis, illas vel illarum aliquam, conjunctim, vel divisim defenderit, vel de eis disputaverit, publicè aut privatim tractaverit, vel prædicaverit, nisi forsan impugnando, ipsò factò incidat in excommunicationem latæ sententiæ, à quâ non possit ( præterquam in articulo mortis ) ad alio quâcumque etiam dignitate fulgente, nisi pro tempore existente Romano Pontifice absolvi

Insu.



Insuper districtè in virtute sancti Obedientiæ; & sub interminatione Divini Judicii prohibet omnibus Christi fidelibus, cujuscumque conditionis, dignitatis, & statûs, etiam speciali & specialissimâ notâ dignis, ne prædictas Opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

Tandem, ut ab injuriosis contentionibus Doctores, seu Scholastici; aut alii quicumque in posterum se abstineant, & ut paci & charitati consulatur, idem Sanctissimus in virtutè sanctæ Obedientiæ eis præcipit, ut tam in Libris imprimendis, ac Manuscriptis, quàm in Thesis, Disputationibus, ac Prædicationibus caveant ab omni censurâ, & notâ, nec non à quibuscumque convitiis contrâ eas Propositiones, quæ adhuc inter Catholicos hinc indè controvertuntur, donec à S. Sede recognitâ super iisdem Propositionibus judicium proferatur.

FRANCISCUS RICCARDUS Sanctæ Romanæ  
& Universalis Inquisitionis Not.

Loco ✠ Sigilli.

Anno à Nativitate D. N. Jesu Christi millesimo sexcentesimo septuagesimo nono, Indict. 2. die verò 4. mensis Martii, Pontificatûs autem Sanctiss. in Christo Patris & D. N. Innocentii Divinâ Providentiâ Papæ XI. anno tertio, supradictum Decretum affixum, & publicatum fuit ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis, per me Franciscum Perinum ejusdem Sanctiss. D. N. Papæ, & Sanctiss. Inquisitionis Cursorem.

Expendamus modò assertiones I 10. à D. Thomâ, ut ostendere conabimur, prædamnatas.

Illas, secuti ordinem suprâ in *Baianis* observatum, dividemus in materias, quas Doctor Angelicus tractat in suâ summâ.

PRO-